

Glas pravice

Glas pravice velja pol leta 40 K,
za četrta leta 20 K, ena številka 4 K.

Izhaja vsaki drugi petek.

Uredništvo in upravništvo Theaterplatz 1, I. nadstr.

Nov list.

Nas Korošce Slovence je usoda postavila na skrajno mejo Slovenstva. V naših planinah se je pred 1300 leti ustavilo prodiranje slovanskih plemen in tu v teh planinskih krajih je naš dom. Tu so Slovenci bivali pod vlado vojvoda Boruta, tu pod cesarjem Karolom Velikim, tu pod Habsburžani do usodepolnega razpada Austrije. Plebiscit je nas pridellil Nemški Austriji. Izid tega plebiscita ima svoje tehtne razloge: Koroška je neka naravna celota, ograjena okrog in okrog z visokimi planinami, slovenski del dežele je gospodarski navezan na Celovec, in Celovec na naše kmete. Čez Karavanke vodi zdaj državna meja. Politično in narodno delovanje med koroškimi Slovenci bilo je vedno že več ali manj samostojno, zdaj popolnoma odpade vsakateri upliv iz Ljubljane in vedeti moramo sami, česa treba. Ali hočemo politično delovanje popolnoma opustiti, ali hočemo nastopati še naprej bodisi sami zase, bodisi na strani nemške stranke, ki nam obeta biti pravična? Pustiti vso politiko? Kaj pa se to pravi? Mislimo si posestnika bebca: Sosed mu orje čez mejo, drugi seka v njegovem lesu, tretji pase po njegovih travnikih, pa bi tepec le pravil, da moramo pač potrpeti. Takega bebca menda ni med gospodarji. Vsakdo ve kje je sodnija, kje advokat, da ga poišče in če bi bil kedo tako slaboumen, da ne bi vedel, mu bo sodišče dalo kuratorja: Politika je tudi gospodarstvo. Tudi tu mora vsakdo paziti na svoje pravice in jih mora znati braniti. Dolžnosti ti nalagajo drugi ljudje, za pravice moraš se potruditi sam. Celovski magistrat je razpisal pred par tedni neke službe. Prosilci morajo biti nemške narodnosti. Če hoče Slovenec dati otroke v studije, bojo v celovških šolah fanta bržkone zavrnili, „ker ne zna dosti nemški“, med seboj pa se bo nemška gospoda le zmenila, da je treba zavračati Slovence in tako za-
brani „iredento“.

Naši ljudski šoli v St. Rupertu in St. Jakobu ste zaprti, ker ste — provokacija — „izzivanje Nemcev“. Nemškonarodna stranka upa v 20ih letih odslej Koroško popolnoma ponemčiti — bedarija! A ne samo narodni boj nas čaka. Tega bomo prestali še najlažje! Danes je le kmet gospod, mestna gospoda pa berač. V minoli dobi je kmečko ljudstvo rado blebetalo za mestjani, zanaprej bo to morebiti že drugače.

Čakajo nas gospodarski boji. Proti socialističnim nakanam, polagoma z davki pobrati ljudem premoženje in vse izenačiti, da bomo vsi le še hlapci socialistične države, se moramo z vso

silo postaviti v bran. Delavce moramo prepričati, da zapademo vsi skrajni bedi, da propade vsa kultura, ako odpravimo zasebno last in odpravimo družino, tako da bi država naprej redila ljudi vse enako, kakor gospodar svoje prašiče! Proti takim blodnjam, o katerih bi človek sodil, da se porajajo le v blaznici, treba odpora kakor proti kužni bolezni. Tak pouk je mogoč le v knjigah in v časnikih.

Čakajo nas resni verski boji. V tem so rudeci delavci verni učenci brezverskih profesorjev. Sovražniki cerkve, sovražniki verskega pouka v šolah, sovražniki krščanskega zakona. Naš do zdaj tako verni narod se mora poučevati, svariti, voditi, treba našim ljudem povedati, kako se naj branimo! To je naloga časnika in zato brez časopisa ne moremo biti! Potreben nam je kakor vsakdanji kruh, potreben kakor oči v glavi, ker bres pouka je ljudstvo slepo ter ne ve ne kam ne kaj. Le pogledjmo, kako silno je narastla moč delavstva! Do take predmoči so prišli po svojih društvih in časopisih. Žalibog ta moč — le razdira, ker ni zgrajena na krščanskih načelih. Krščansko ljudstvo bo prišlo do svoje veljave, država do miru in blagostanja, ako ljudstvo vzbudimo, da se bo strnilo v svoja društva, da bo bralo svoje časopise in se združilo v močno enoto! Danes nam je časopis bolj potreben, ko kedaj do današnjega dne.

Dandanašnji je pa cena papirja tako visoka, delavci so tako dragi in vse potrebščine tako drage, da se tudi časopis ne more več izdajati tako po ceni, kakor pred vojsko, ali še v vojnih letih. Zato bo časopis skromen v obsegu. Prinašal bo, kar je najbolj potrebno in izhajal bo le vsaki drugi teden. Ob času izredne sedanje draginje ni drugače mogoče. Ko se vrnejo redne razmere, bo tudi naš list lahko češče izhajal, bo večji v obsegu in cenejši kakor zdaj.

Naročnike prosimo, da list redno vnaprej plačujejo. Za vsako občino bomo nastavili zaupnika, ki bo naročnino sprejemal in pošiljal upravništvu. Prosili bomo pa še vsa vodstva naših posojilnic, naj prevzamejo tudi ona to posredovanje.

Eden najvažnejših razlogov, da se je pričelo z listom je ta: Na dan mora vsaka krivica, ki se kje godi našim ljudem! Javnost je nehote nek pravičen sodnik, krivice obsojuje in vsakdo se le boji, priti ob pošteno ime. Za to naši ljudje, če se jim godi hudo, naj vzamejo pero in sporoče resnico uredništvu. Tako se bomo branili najuspešneje in vstvarili mir in red v slovenskem delu Koroške.

Naročnina znaša za pol leta 40 K, za četrť leta 20 K, dokler trajajo sedanje razmere. Kmetje pomislite da stane kilogram pšenice 25 K in več: v primeri list stane za celo leto le malenkost več nego dve kili pšenice, to je bilo pro starem 40 vinarjev! Naročniki naj se poslužijo priloženih položnic Posojilnice v Celovcu.

Stimme des Rechtes.

Die Kärntner vorläufige Landesversammlung hatte am 28. September eine denkwürdige Sitzung. Einmütig erklärten die Vertreter des deutschen Volkes in Kärnten, „dass sie den slowenischen Landsleuten ihre sprachliche und nationale Eigenart jetzt und allezeit wahren wollen und dass sie deren geistigem und wirtschaftlichem Aufblühen dieselbe Fürsorge angedeihen lassen werden wie den deutschen Bewohnern des Landes“. Im Namen wenigstens der Mehrheit der fünfzehntausend Stimmen, welche auch nach der Proklamation von St. Veit glaubten, des Volkes Heil besser im Anschluss an Jugoslawien zu finden, die aber von einem anderen Teile des Volkes überstimmt wurden, erklären wir: Wir nehmen dankend die dargebotene Hand und das gegebene Wort! Die Ereignisse haben die Kärntner Slowenen dem Norden und nicht dem Süden zugewiesen, und die Vernunft drängt auch den versonnensten Träumer dazu, das Heim Deutschösterreich mit aller Kraft aufbauen zu helfen und hier treu seine Pflicht zu erfüllen. Das slowenische Volk wird seine Scholle bebauen wie bisher, es wird aber auch der neuen sogenannten demokratischen Zeit entsprechend sich seiner politischen Rechte bedienen, es wird den schweren wirtschaftlichen Problemen, an deren Lösung unsere Gesellschaft gehen muss, nicht aus dem Wege gehen. Es wird mit den Parteien des Rechtes und der Ordnung mitschaffen am Wiederaufbau der schwergeschädigten Heimat. In wirtschaftlichen Fragen wird es zu einer Gegnerschaft mit der sozialistischen Arbeiterschaft kommen. Wir Slowenen werden nicht bäuerliche Klassenpolitik treiben, aber wir halten das Eigentumsrecht für unantastbar. Auch der Staat muss das siebente Gebot achten, soll nicht jede Ordnung zusammenbrechen.

In religiösen Fragen wird der Kampf nicht bloss mit der verführten roten Arbeiterschaft, sondern auch mit dem Verführer „Freisinn“ auszufechten sein. „Der Fisch stinkt am Kopfe.“ Männer, wie Jodl in Wien und Masaryk in Prag, durften Jahrzehnte hindurch auf Staatskosten den religiösen Zusammenbruch vorbereiten. Es ist ein geschichtlicher Ruhm des Kärntner Slowenen, seinen Priestern anhänglich zu sein. Edle Missionäre — und das waren deutsche Männer aus Salzburg — müssen die Saat des Kreuzes hier ausgestreut haben, dass sie dem Volke so unauslöschlich sich einprägte. Die Führer dieses Volkes würden am Volksstamme, dem sie entsprossen sind, Verrat üben, würden sie nicht den finsternen Plänen des Freisinns mit aller Kraft entgegenwirken, welche auf eine Lösung der katholischen Ein-
ehe und die Entchristlichung der Schule zielen.

Am wenigsten Reibungsflächen werden sich zwischen uns Slowenen und den deutschen Christlichsozialen finden. Aber auch hier sind Differenzen, mit denen wir rechnen und die wir nicht immer ruhig hinnehmen können. Wir erfahren es immer wieder, wie der Slowene, vielleicht oft unbewusst, als — minderwertig angesehen wird. Es war einige Jahre vor dem Kriege: das Landesgerichtspräsidium in Laibach sollte besetzt werden, in einem von Slowenen geschlossen besiedelten Lande. Da warf das Grazer Oberlandesgericht den slowenischen Richtern die Beleidigung ins Gesicht, sie seien zu einem solchen Amte — unfähig!

Ein Axthieb an die Wurzeln Oesterreichs! Der nationale Hader hat Oesterreich zerstört. Die grossen nationalen Streitfragen sind mit dem Zerfalle des ehrwürdigen Staates allerdings erledigt, aber ein Splitter blieb in Wien, ein anderer in Kärnten, ein Splitter, der nicht eitem muss. Dieser Splitter braucht einigermassen eine eigene Behandlung. Die Schwierigkeiten, welche aus der Fremdsprachigkeit entstehen, wissen nur wir, weil nur wir sie erleben. Sie zeigen sich bei falscher Behandlung symptomatisch an einem intellektuellen und moralischen Verfalle und wollen ernst studiert und mit Wohlwollen gelöst sein im Sinne des Rechtes, nicht in starrköpfigem Hochmüte. Wir wollen in Frieden und gutem Einvernehmen mit den deutschen Nachbarn leben. Was wir verlangen, macht den deutschen Nachbar nicht ärmer und legt ihm keine Opfer auf. Eine gesunde geistige Entwicklung des slowenischen Volkes kann nur dem ganzen Lande von Segen sein; die Erhaltung der Liebe zur Arbeit, Verständnis für wirtschaftliche Fragen, Hebung einer gesunden Volksbildung ist im höchsten Interesse aller. Wir werden nur das Rechte suchen und nach bestem Wissen und Können fördern, was wir als Recht ansehen. Das Recht aber wird nicht durch eine Mehrheitsabstimmung gemacht, nicht durch das Geschrei der Menge, nicht mit den Reden der Advokaten, nicht mit der Schärfe des Schwertes oder der Schlaueit der Diplomaten. Die Natur hat es selbst gebildet, doch in den Tiefen des Lebens verborgen, und von dort muss es herausgearbeitet werden. Das wollen wir unentwegt.

Die Herausgeber.

Der nationale Ausgleich — in der Praxis.

Am 17. Dezember v. J. spielte sich auf dem Klagenfurter Bahnhöfe eine Szene ab, welche nicht scharf genug verurteilt werden kann. Hochw. Herr Kanonikus J. Štih aus Völkermarkt diente seinerzeit als Militärkurat in Graz. Am 13. Dezember fuhr er hin, um sein Gepäck zu holen, am 17. wollte er mit dem Mittagzuge von Klagenfurt nach Völkermarkt. Auf dem Bahnhöfe traf er Herrn Carl Wagnermeister und Obmann der Posojilnica in Völkermarkt. Es sammelte sich um die beiden eine Anzahl von Burschen, auch ein Mann der „Reichswehr“, die mit dem bekannten „Horuck!“ und „Tschuschen“ stänkerten. Der Zug

hatte ob des Schneefalles Verspätung; als er ankam, gingen Stih und Čarf in den Wagen. Da geht ausserhalb auf dem Perron ein Geschrei los: „Pfaff, Gauner, Tschusch, Falott“ usw. Die jungen „Herren“ kamen zum Abteil, in dem S. sass, und verlangten, dass der Priester das Coupé verlasse. Einer erklärte: „Es ist eine Frechheit, dass du dich nach Klagenfurt getraust.“ Der überfallene Geistliche erklärte ruhig, dass er sie gar nicht kenne, also ihnen auch nichts zugefügt habe. Auf das hin schrie einer, S. sei schuld, dass er, der Rufer, drei Monate von den Jugoslawen eingesperrt war, dass er vor den Jugoslawen flüchten musste u. a. Und die „Herren“ schrien, dass die Slowenen jetzt mit den Deutschen schön tun wollen, dass sie aber nur Verräter sind. Einer der „Herren“ stürmte dann ins Abteil; die Mitreisenden forderten ihn auf, sich zu entfernen, nachdem ihm der Priester nichts getan; Herr Schuhmachermeister P. aus Völkermarkt verteidigte den Priester, konnte es aber nicht verhindern, dass der Eindringling Herrn S. die Weste aufriss und ihm einen Schlag ins Gesicht versetzte. Der Geistliche öffnete das Fenster und rief nach der Polizei. Es sammelte sich auf dem Perron eine Menge von Leuten, Eisenbahner, Soldaten, Polizei — allein sie lachten nur und man hörte: „Geschieht ihm recht, dem Pfaffen!“ „Herr“ E. aus Bleiburg schrie jetzt den Geistlichen an: „Ich lasse dich jetzt, aber ich werfe dich von der Brücke in die Drau!“ Der Priester ging aus dem Wagen zum diensttuenden Beamten, der erklärte, er könne nichts tun, und sandte ihn zum Inspektor. Der Inspektor gab dieselbe Erklärung ab und sandte ihn zur Polizei, die Tür zur Bahnhofswache war — versperrt. Die „Herren“ Demonstranten kamen nun das Gepäck des Geistlichen suchen, welches aber die Mitreisenden für ihn in Sicherheit gebracht hatten.

Noch schlimmer erging es dem Wagnermeister Čarf. Dieser war vorher auf den anderen Perron gegangen und kam unmittelbar vor der Abfahrt zum Zuge. Die „Herren“ Demonstranten überfielen ihn, warfen ihn zu Boden, traten ihn mit Füßen, schlugen ihn mit Fäusten. Er erhob sich wieder und ging zur Polizei. Diese meinte: „Sie werden halt ein „Tschusch“ sein!“ Č. erklärte, er sei ein Kärntner Slowene. Der Wachmann erklärte: „Wenn Sie das sind, gehen Sie nur zum Zuge!“ Allein dort erfassten ihn wieder zwei der „Herren“ Demonstranten und warfen ihn abermals auf den Boden; er erhob sich und flüchtete vom Bahnhof. Als er mit dem Abendzuge abfuhr, traf er eine Schar aus — Eisenkappel, die ihn beschimpfte, aber nicht tötlich wurde. Č. war nach diesem Ueberfall mehrere Tage bettlägerig.

Des Priesters hatte sich eine mitreisende Wiener Dame entschieden angenommen; sie wurde dafür von den „Herren“ Demonstranten mit den unflätigsten Schimpfnamen bedacht. Erst als sie sich als Wienerin legitimierte, liessen die „Herren“ von ihr ab. Zitternd vor Schrecken erklärte sie den Mitreisenden: „Um Gottes willen, so schaut es bei euch in Kärnten aus!“ Das war in Klagenfurt!

Die Kärntner Slowenen sind selbstverständlich gar nicht geneigt, zu solchen Vorgängen zu schweigen. Warum hat die Bahnhofswache nicht Ordnung gemacht? Ist der diensthabende Beamte machtlos? War es nicht seine Pflicht, die Polizei zum Einschreiten zu veranlassen? Ist die Staatsanwaltschaft geneigt, Erhebungen zu pflegen über die Teilnehmer an der Demonstration oder stehen die Slowenen vogelfrei ausserhalb des Rechtes? Das wollen wir wissen!

Wenn das am grünen Holze geschieht, was mag am dünnen geschehen? Man muss der Klagenfurter Bevölkerung anerkennen, dass sie den Slowenen ruhig, würdig und versöhnlich entgegenkommt. Die Demonstranten auf dem Bahnhofe waren nicht Klagenfurter, nur hat es die Polizei und die Beamtschaft nicht verstanden, Ruhe zu schaffen.

Auf dem Lande sieht es schlimmer aus.

In Bleiburg: Am 4. Dezember v. J. abends kam eine Schar von etwa 200 Demonstranten vor den Dechanthof, um eine Katzenmusik zu veranstalten. „Im Namen des Volkes — aufmachen!“ schrie der Pöbel. Es wurde natürlich nicht aufgemacht; da ging der Spektakel los. Man nannte den Dechanten „Kirchenräuber“, „grösster Lump!“, die Leute schrien, sie würden ihn ohrfeigen, niederschlagen! Unter den Demonstranten sah man Frauen besserer Kreise — man sah auch den Gendarmerie-Wachtmeister. Hoffentlich hat dieser nicht mitdemonstriert, im Gegenteil: als die Musik etwa eine Viertelstunde gedauert, mahnte der Herr Wachtmeister die Leute: „So, jetzt ist's aber schon gnuua; jetzt geh'n mal!“ Und die Gesellschaft leistete pünktlich Gehorsam.

Von da zog man zum Gasthaus Mlinar, erbrach das Tor, zerschlug die Fenster, dann zum Narodni dom und zum Lohnkutscher Jury.

Die Bleiburger meinen, wie es scheint, sie dürfen sich weiter gegenüber den Slowenen allerlei „Scherze“ erlauben: Am 28. Dezember wurde vor dem Geschäfte Magnet Herr Kraut, vulgo Poltnig aus Feistritz, überfallen und blutig geprügelt; sein Begleiter Britovšek flüchtete in ein Haus, wurde herausgezogen und auf der Gasse mit Prügeln so verhauen, dass er blutüberströmt sich nach Hause schleppete. Es ist nicht bekanntgeworden, dass die Gendarmerie gegen die Uebeltäter etwas vorgekehrt hätte.

Wir machen darauf aufmerksam, dass es unter den Slowenen ob solcher Vorkommnisse kocht. Jemand, der die Verhältnisse kennt, erklärte: „Da draussen ist die Hölle!“ Wir wünschen, dass unsere deutschen Landsleute diese Hölle nicht zu heiss heizen, sie werden selbst sich daran verbrennen.

Wir werden diese kärntnerischen Versöhnungsidyllen fortsetzen, und das in deutscher Sprache, weil uns alles daran liegt, auch die österreichische Zentralregierung und die Journalistik aller Parteien auf das Kärntner Abstimmungsgebiet aufmerksam zu machen.

Volilni red za Kmečke Občine na Koroškem.

- I. Občino zastopata
 a) občinski odbor
 b) občinski svet, to so župan in občinski svetniki, ki se volijo iz odbora.

II. Tokrat se občinski zastopi volijo za čas do izvršitve volitev, katere se bojo razpisale 1. 1923.

III. Občina, ki šteje do 200 volivcev, voli 7,
 „ 500 „ „ 10,
 „ 1000 „ „ 16,
 „ 2000 „ „ 22,
 več ko 2000 „ „ 28 odbornikov.

IV. Volitev se vrši za vse enako, neposredno, tajno in osebno.

V. Deželni svet (Landesrat) določi volilni dan na kako nedeljo od 6. do 12. tedna po razpisu volitev.

Načelno naj bojo volitve povsod na en dan, le v sili se volitev kje preloži.

VI. Novoizvoljeni odborniki pridejo skrajno 16. dan po volitvi, v slučaj, da kedo ugovarja, en teden potem, ko se je ugovor zavrnil, k prvi seji, ki voli župana in občinski svet. Dan in uro napove občinska volilna oblast.

Volijo se najmanj trije občinski svetniki, največ pa tretjina odbornikov. V teh mejah določuje občinski odbor število svetnikov.

VII. Konečno veljavni občinski volilni red bo napravil izvoljeni deželni zbor.

VIII. Volitev občinskega odbora.

§ 1. Vsi volivci v občino so le en volilni zbor (Wahlkörper).

§ 2. V večjih občinah, ali kjer je nad 500 volivcev, se občina lahko razdeli v volilne okraje. Vsakdo potem voli v domačem okraju.

§ 3. Da se volitev pravilno izvrši, se vpostavimo volilne oblasti, ki uradujejo do razpisa bodoče občinske volitve.

§ 4. Za vsako občino se napravi občinska volilna oblast, ki obstoji iz župana (ali namestnika) in 5 članov. Leti razdelijo, če treba, občino v okraje ter določijo, kje in kedaj se voli.

Občinska volilna oblast tudi določi krajevne volilne oblasti obstoječe iz predsednika in treh članov.

§ 5. Pri okrajnem glavarstvu se sestavi okrajna volilna oblast, obstoječa iz predsednika (namestnika) in 6 prisednikov.

V Celovcu se sestavi deželna volilna oblast. Trije člani te oblasti naj bojo sodniki, devet drugih pa predlagajo stranke v razmerju s številom svojih glasov. Imenuje jih pa deželni svet. Deželna volilna oblast imenuje člane okrajne oblasti, te-ta pa člane občinskih oblasti. Za vsakega člana teh oblasti se imenuje tudi namestnik.

Občinska volilna oblast vse pripravi za volitev. Pokrajinska oblast nastopi, ko se glasuje.

§ 6. Najdelje 14 dni po razpisu volitev napravijo politične stranke po pooblaščenih svoje predloge za sestavo volilne oblasti.

§ 7. Nihče ne sme biti član raznih volilnih oblasti.

§ 8. Ako volilna oblast kedaj ni sklepčna, a se gre za nujno stvar, jo naj predsednik uredi, potem pa jo naj v 3 eh dneh predloži volilni oblasti. Da je oblast sklepčna, morate biti prisotni dve tretjini članov.

§ 9. Kdo voli, kdo more biti voljen?

1. Volivec je vsaki avstrijski državljan, tudi ženske, ki je pred 1. januarjem dopolnil 20. leto. Kdor ima več bivalšč naj skrajno 14 dni po razpisu volitev naznani oblasti, kje bo glasoval. Volilno pravico imajo tudi podaniki tistih nemških držav, ki priznavajo volilno pravico tam bivačim Avstrijcem.

§ 10. Vsakdo voli v občini, v kateri je bil doma na dan razglasitve.

§ 11. Volilne pravice nimajo:

- ljudi, ki so pod varuštvo (kuratelo),
- ljudi, ki so bili obsojeni radi tatvini, poverenja, goljufije, zavajanja. Pri zločinih, navedenih v postavi od dne 15. nov. 1867 v § 6, 1—10 nehajo posledice s kaznijo, a ko je bil kdo na 5 ali več let obsojen po 10 letih, pri drugih po treh letih.
- Ljudje, ki so se pregrešili zoper varnost volilne svobode, izgube volilno pravico za čas, ki se določuje v § 14 postave od dne 26. jan. 1907.
- Ljudje, ki so postavljeni pod policijsko nadzorstvo, ali obsojeni v prisilno delavnico, tri leta po poteku te kazni ne morejo voliti.
- Volilne pravice nimajo ljudje, katerim je sodišče vzelo otroke ter jih izročilo tujemu jerobu, vsaj tri leta po razglasitvi tega odloka ne.
- Voliti tudi ne smejo pijanci, ki so bili več ko dvakrat radi pijančevanja obsojeni v zapor, tri leta po prestani zadnji kazni ne.

§ 12. Voli se lahko vsakdo, možki in ženske, ki je 1. jan. dopolnil 24. leto. Kdor je bil voljen v več občinah, se mora v 8 ih dneh za eno odločiti.

§ 13. Voljeni ne morejo biti ljudje navedeni v § 11, tudi ne ljudje, ki občini ali občinskemu zavodu še niso položili dolžnega računa.

Zapisnik volivcev.

§ 14. Občinska volilna oblast napravi zapisnik volivcev po vaseh, v mestu po ulicah in hišnih številkah.

§ 15. Ta zapisnik se položi od 9. do 15. dne po razpisu volitev za 14 dni vsaki dan 4 ure v splošno dostopnem prostoru. Polaganje se krajn primerno naznani.

§ 16. V tem času si zapisnik lahko vsakdo pogleda, prepíše, razmnoži in vsakdo lahko ugovarja. Ugovarja se pismeno ali ustmeno pri občinski volilni oblasti, in scer za vsaki slučaj posebej. Oblast v 24 urah obvesti osebo, proti kateri se ugovarja.

§ 17. Ugovore rešuje občinska volilna oblast v 3 dneh. O rešitvi se takoj obvestita tisti, ki je ugovarjal in tisti proti kateremu je bil napravljen ugovor. V teku 3 dni lahko vsaki volivec ugovarja proti ti rešitvi pri okrajni volilni oblasti, kateri ugovor se tu konečno reši. Volitve se smejo udeležiti le volivci, katerih imena so v zaključenem zapisniku. Po tem zapisniku se določijo število odbornikov.

Stranke.

§ 18. Stranke, ki hočejo odbornikov, naj svoje predloge vsaj 14 dni pred volivnim dnevom predložijo občinski volivni oblasti. Ta predlog mora podpisati najmanj 25 volivcev dotične občine. Na njem naj bo

- a) označena stranka;
- b) imenovani naj bodo kandidati, kvečjemu dvakrat toliko jih naj bo, kot se voli odbornikov;
- c) imenuje naj se zastopnik stranke.

§ 19. Občinska volivna oblast pregleda skrajno tretji dan po predlogu, ali morejo ti kandidati biti voljeni? Ako kdo ni sposoben, se obvestita stranka in dotičnik v 24 urah. Proti odloku občinske oblasti je mogoč priziv na okrajno volivno oblast. Na mesto zavrženih kandidatov stranka do 5. dne pred volitvami lahko imenuje druge.

§ 21. Volilni predlogi se lahko med seboj vežejo (Koppelung). O tem morajo obvestiti poverjeni zastopniki strank občinsko volivno oblast skrajno osem dni pred volitvami.

Četrti dan pred volitvami razglasi občinska volivna oblast predloge strank.

Glasovanje.

§ 22. Občinska volivna oblast določi 8 dni pred volitvijo kraj in čas. Čas se naj tako uredi, da je vsakemu mogoče priti volit.

Na dan volitve je v določenem krogu prepovedana vsaka agitacija, prepovedano je ljudem tudi, nositi katerokoli orožje.

V vsi občini je na dan volitve, na predan dan navrh prepovedano, točiti kako opojno pijačo.

§ 23. Osem dni pred volitvijo lahko imenuje vsaka stranka za vsako volišče po dva zaupnika, ki bosta kot prič pri volitvi.

§ 24. Občina poskrbi pohoštvo za volišče: mizo za volivno oblast, volivni koš (Urne), mizo za priče in eno, če treba 2 celici, v celici mizo z svinčnikom.

§ 25. Okrajna volivna oblast k volitvi lahko pošlje kot zastopnika uradnika okrajnega glavarstva, ki naj skrbi za postavni red.

Voliti sme vsakdo le osebno. Volivec stopi pred volivno oblast, pove svoje ime in stanovanje, ali predloži potrebne listine. Potem sprejme od oblasti zavoj in če želi, uradno glasovnico, na kateri so označene vse stranke. Nato gre v celico, dene glasovnico v zavoj, ga zapre in odda predsedniku. V zapisniku volivcev se prečrta ime tega volivca in zapiše v glasovalni zapisnik. Slepca ali mutca lahko kedo spremlja in mesto njega glasuje.

Kdor nima potrebnih listin, more voliti le, če ga večina volivne komisije osebno pozna.

§ 26. Glasovnice morajo biti iz mehkega papirja in le tolike, da gredo dvakrat preganjene v zavoj (11,5 × 8). Na glasovnici, ki jo deli stranka, naj bo zapisana stranka ali pa vsaj eno ime iz strankine vrste. Glasovnice deli tudi oblast. Na te so zapisane vse stranke, volivec pa črta z svinčnikom, katero namerava voliti.

Če je na glasovnici začrtanih več strank, je neveljavna. Če je v zavoju več glasovnic, so vse neveljavne razen v slučaju, ko se vse glase za isto stranko. Vse glasovnice pa štejejo le kot ena. Ako kdo zapiše na glasovnico imena zapisnikov

raznih strank, velja glas za stranko, ki je izrecno navedena in ima na glasovnici vsaj enega kandidata zapisanega.

Glasovnic, ki jih izdajo stranke, ni treba začrtavati.

§ 27. Volivna oblast presoja a) identiteto volivca, b) ali ni postavno izključen od glasovanja; c) veljavnost glasovnic. V točkah a in b lahko ugovarjajo tudi volivne priče.

§ 28. Ako nastanejo proti nadaljevanju volitve resne zapreke, oblast volitev lahko prekine in preloži na prihodnji dan.

§ 29. Ko je potekel določeni čas, in so glasovali vsi, ki so na volišču, se volitev zaključí. Oblast zdaj šteje glasove in primerja število s zapisnikom. Zavoji se zdaj odprejo in pregleda veljavnost glasovnic. Veljavne glasovnice se razvrste po strankah in ugotovi število glasov.

§ 30. O izvršeni volitvi napravi oblast natančen zapisnik.

§ 31. Občinska volivna oblast dožene izid volitve.

§ 32. Volivna oblast poišče volivno številko, to je število glasov, ki jih mora imeti stranka, da dobi enega zastopnika, in odmeri strankam število odbornikov. Ako imate dve stranki enako pravico do kakega zastopnika, odloči žrebanje. Če je kdo voljen od več strank, se mora v teku 8 dni za eno odločiti, pri drugih se potem njegovo ime črta. Kandidatje, na katere več ni prišlo dosti glasov, veljajo po vrsti za namestnike.

§ 33. Volivna oblast napravizdaj zapisnik o volitvi in proglasi izvoljence. V teku 8 dni zastopniki strank lahko ugovarjajo pismeno pri okrajni volivni oblasti, ki ugovor pošlje deželni oblasti, katera, če treba v 8 tednih priredi nove volitve, ali pa popravi, kar se je pregrešilo.

§ 34. Volitev župana in občinskega sveta.

Vsi izvoljeni zastopniki pridejo k prvi seji občinskega zastopa; kdor neopravično izostane, bo od okrajnega glavarstva kaznovan s kaznjico do 500 K v prid vbožnemu zakladu.

Če se volitev župana in obč. sveta ni mogla izvršiti, ker odborniki niso prišli, ali so zopet odšli, se v teku 8 dni skliče druga seja na katero se povabi enako število namestnikov. V občinski svet pa se volijo le odborniki, ne namestniki. Volitev vodi najstarejši odbornik, dva druga mu pomagata. Osebe, ki so si v prvem ali drugem členu v sorodstvu, ali vsaki, ne morejo biti ob enem občinski odborniki.

§ 35. Pri volitvi obč. sveta morajo biti prisotne tri četrtinke odbornikov, oz. namestnikov. Voli se z glasovnicami. Najprej se voli župan. Člani deželne vlade ne morejo biti voljeni županom. Potem se volijo občinski svetniki po proporciju iz zapisnikov strank. Župan se številu njegove stranke vračuna.

§ 36. Ako obč. svetnik umre, odide ali odloži, se v 14 dneh voli drug; ako postane pristo mesto odbornika, župan pokliče v 8 dne namestnika.

§ 38. Ugovori proti izvolitvi obč. svetnikov se v teku 8 dni pošljejo na okrajno volivno oblast, katera jih rešuje. Priziv proti ti rešitvi se naprej v 8 dneh pošlje na deželno volivno oblast.

§ 39. Voljeni občinski svetnik ali odbornik, mora izvolitev sprejeti. Odklanjati smejo le:

- a) duhovniki in učitelji,
- b) državni, deželni in občinski uradniki ter uslužbenci,
- c) ženske,
- d) nad 60 let stari ljudje,
- e) ljudje, ki so bili v dveh dobah obč. odbor-niki ali eno dobo obč. svetniki oz. župani,
- f) telesno nezmožni ali bolehnii ljudje.
- g) ljudje, ki so vsled poklica redno dalje časa iz doma,
- h) ljudje, katerih gospodarstvo bi prišlo vsled izvolitve v nered,
- i) člani Nationalrata in deželnega zbora.

Kdor se ne more sklicavati na tak razlog, pa se le brani, sprejeti volitev, bo od občinskega zastopa kaznovan skaznjivo do 500 k v prid vbožnega zaklada.

Gospodarstvo.

Dolgovi v jugosl. denarju. Zvezna vlada je za pas A na Koroškem izdala naredbo o plačevanju dolgov, ki so se napravili v jugoslovanski valuti. Vse take obveznosti se do 31. jan 1921 plačujejo ali v slov. denarju ali v nemških v razmerju 1 : 3. Pozneje se vsi ti dolgovi računajo v nemški kronah v omenjenem razmerju. To velja seve tudi za vloge v posojilnicah. Drugače je pri pogodbah, v katerih se je kedo obvezal za trajne dajatve. V teh slučajih se morajo o pre-računavanju stranke med seboj pogoditi, če se ne morejo zediniti, naj gredo k sodniku. Za plačila, ki so se že izvršila ta naredba ne velja.

Op. ur. V posojilnicah se bo tedaj denar, ki se je vložil v jugosl. veljavi vračal v nemških kronah in scer trikratni zuesek. Kar je bilo poprej vloženo ali posojeno se plačuje le v nemških kronah.

Kaj naj storimo z denarjem? Avstrijski denar je pada v vrednosti od dne do ne. Ob koncu vojske je veljala krona še 40 v. danes le še enega. To je napotilo mnogo ljudi, da pravijo: kupimo, kar se da kupiti blaga, vse je boljše nego denar, ki v par tednih morebiti ne bo več imel nobene vrednosti. Na to bi povedali svoje mnenje: Kmeta, obrtnika, delavca, posestnika hiše ali blaga padanje denarne vrednosti le v toliko zadene, vko-likor imajo denarja. Padanje denarne vrednosti je nesreča, le za tiste ljudi, ki so morali ali hoteli ob denarju in obrestih živeti. Denar je v vrednosti padel na eno stotinko prvotne vrednosti, ker ga je vlada med vojsko in zdaj po vojski izdelavala z strojem. Izdajanje takega denarja pa je prav-zaprav goljufija, je ponarejanje denarja. Kaj pa je denar? Nek pripomoček, s katerim se vsakomur omogoči izmenjavati svoje blago, za blago dru-gega. Pravi denar naj bi bil tak, da je vedno svojo ceno vreden: zlat, ali srebern.

Vrednost pa nimata le zlato in srebro, marveč tudi tirjatev, ki jo imamo do dobrega dolžnika. V mirnen času je bila država dober dolžnik; pa-pirnat denar pa je bil državni dolžni list. Ko pa je posestnik tako zadolžen da ni upati plačila, mu na njegovi dolžni list nihče več kaj ne da, tako je zdaj z našo državo. Ako naš denar velja le še eno stotinko zlate krone, to pomeni: cela Avstrija ni vredna 60 milijard — toliko imamo zadolžnin papiratega denarja, marveč le 0.6 mil-jardo = 600 milijonov kron v zlatu. Slabo gos-

podarstvo nas je tako daleč dovedlo. Na zasebnem posestvu so hipoteke uknjižene po vrsti, izgubljajo tisti, ki so prišle zadnji, pri državi pa upniki ni so po vrsti: prvi, drugi, tretji, marveč vsi izgube danes enako 99% označene vrednosti.

Avstrijsko gospodarstvo pa je le radi Dunaja tako slabo. Dunaj nič ne zasluži, a šteje 3 mil-jone ljudi, katere moramo rediti z grozno dragimi živili. A velika mesta so v normalnih časih veliki davkoplachevalci, industrija je vedno več zaslužila, nego polje, na Dunaju so vseučil:ča, vladna pos-lopja, osrednji uradi bank in gospodarskih pod-jetij: zato se takega mesta ne more pustiti, da zapade poginu, kakor Petrograd. Napraviti bankrot se pravi zapustiti Dunaj, prepustiti ljudem, da ga oplenijo, požgejo in potem umrejo gladu, ali pa se izselijo. Anglija, Francija in Amerika bi vsa-katera rada posegla po Dunaju — ko bi drugi pustili, ker je Dunaj veliko tržišče v srednji Evropi in za Anglijo bi bil večjega pomena, nego Kahira, ali ves Egipt. Dunaju je treba le pripo-moči do polnoveljavnega denarja, da si kupi su-rovini — bombaža, volne, usnja, bakra i. t. d. Potem bo Dunaj delal in si kupoval svoj kruh. In te pomoči ententa Dunaju ne bo odrekla in ne more odreči, ker je Avstrija ententi tudi popred že drag dolžnik.

Za to se nam zdi, da bo vrednost krone zopet rastla. Tako sodijo tudi tovarne: tovarna ki danes ponuja bencin-motor za 60.000 kron, domač mlin za 35.000 k bi svojega blaga ne dajala iz rok, ako je danes na vsaki način boljše imeti blago, nego denar. Torej kupi kar je treba, a ne razmetavaj svojih kronic kakor da se jutri pogrezne svet. Počakajmo še par tednov. Kdor je imel pred vojsko 10.000 k jih ima danes le še 100 polno-vrednih 9900 jih je že šlo v zgubo, ako izgubi še zadujih 100, ta škoda ni tolika; ali po pravici upamo da se denarna vrednost dvigne recimo krona vsaj na 5 vinarjev (polnovrednih). V tem slučaju boš v 2 mescih imel od svojih 10.000 k 500 polnovrednih. Če jih danes porabiš, izgubiš jih 400, če se pa že vse podre le 100. Zato bi rekli, da priprosto razumevanje svetuje, hranimo ostanke premoženja še zdaj. Pametni pospodar pa seve računa vsakim slučajem, ne kakor naše vlade v vojski, ki niso mislile, da mora eden pod-leči, ko se dva bijeta in da pri tem edinen ni več izbire: oni ali — mi! Tako je res mogoče, da pride popolni bankrot, — verjetno pa ni.

S. H. S.

V Jugoslaviji je Pašič sestavil novo mi-nisterstvo. A čez teden dni je vlada že v raz-sulu! Muslimani so odklonili sodelovanje v vladi. Protič je nastopil proti Pašiču, če odstopi potegne za seboj radikalno stranko in vlada pade.

* * *

Svetovna politika se v državi S. H. S. ne raz-via srečno. Slovenec (9. jan.) pravi: „Ko prideš v Ljubljano, dobis napise sicer slovenske, no-tranji uradni jezik po večjih trgovinah je pa nemški. Ali nas potem svet more vzeti resno? Brez urejenih domačih razmer, brez pametne domače politike ni uspehov v zunanjem svetu. Če bo javnost še naprej trpela korupcijo, nezna-čajnost, verižnistvo in koritarstvo, bomo šli po

isti poti kot druge koruptne države v propad . . . Volitve v konstituanto so pokazale, da še nismo zgradili podlage za notranjo edinstvo. Svetovne dogodke presojava naivno kakor otroci. V svetovni politiki nimamo nobene izkušnje, tudi diplomatje bivše Srbije je nimajo veliko, saj so male države, posebno na Balkanu bile pred vojsko le igračke v rokah velesil. Kljub temu smo silno domišljivi, se nočemo učiti od življenja, zato ni čuda, da smo šli od enega diplomatičnega poraza do drugega. Danes imamo še diplomatični spor z Nizozemsko, ki je naravnost škandalozen za naše razmere . . .

V Vojvodini se je začela izvrševati Pribičevićeva politika. Konkordat, ki ga je sklenila Srbija z Sv. stolico, daje katoliškim škofom pravico, imenovati veroučitelje na osnovnih šolah, bodisi lajike ali duhovnike, ki naj bodo odgovorni cerkveni oblasti . . . Dejansko pa v Vojvodini mečejo duhovnike iz šol proti vsakemu pravu in volji ljudstva.

Drobtine.

Celovec potrebuje l. 1921 19 milj. kron, da pokrije svoje potrebe, a ima dohodkov le 3.5 milj.

V občinski seji je nemškodemokratična večina predložila proračun za l. 1921, ki se je — odklonil. Občina prav za prav ne bi več smela davkov pobirati. Nato so nemškodemokr. odborniki odstopili in na rotvožu vlada zdaj vladni zastopnik.

En milijon primanjkljaja izkazuje gledališče v Celovcu, tempelj tistih ljudi, ki jim je v cerkvi predolg čas. Če država že pri kruhu doplačuje, menda vendar ne bo pripustila, da bi se

zabava plačevala z davkom. Kmet in obrtnik imasta doma svoj teater.

Nemci grozijo, da bojo nastopali po § 308 in zapirali 8 dni do 3 mesece vsakogar, ki bi pravil, da se bo Avstrija razdrla in da se Jugoslovani vrnejo v pas A. Ktr. Tagblatt pa opozarja, da tako pišejo pred vsemi nemškodemokr. listi v Celovcu in Gradcu.

Menda se ne boj ponavljale reči, ki so se go-dile v začetku vojske: proti vojski so najbolj govorili Nemci, Slovence pa so zapirali.

Socialni demokrati so pri Kolmanu v Celovcu priredili Silvestrovo veselico. Ob eni ponoči nastal je velik nered. Tolpa mladih ljudi se je hotela polastiti garderobe in blagajne. Orožniki so napad zabranili. Nadebudna mladina jd došla iz Beljaka. Soc. demokratom privoščimo še več takih veselic, morebiti bojo spoznali, da so božje zapovedi potrebne.

V Subenu na Zg. Avstrijskem se je otvorila cukrarna, ki je izdelala že 6 vagonov sladkorja.

Uslužbenci Južne železnice grozijo ustaviti ves promet, ako se do 20. jan. ne znižajo cene živil. Zahtevajo tudi, naj se za verižnike in navijalce cen uvedejo batine in smrtna kazen. Delavci prihajajo do spoznanja, da tiskanje papirnatega denarja ne pomaga nič. A diktirati samo kmetom nizke cene, ni mogoče, navijanje cen se mora ustaviti tudi v industriji. Vse mora delati, denarja ne smemo metati vun za razkošnost, štediti moramo vsi. In delavci morajo nehati s štrajki. Vse se mora sporazumno v državnem zboru urediti. Z složnim delom, ne z vedno novimi prepiri, se da država urediti, da bomo mogli vsi živeti.

Od Smolenska do Poljske fronte.

(Muckermann S. J. v. Stimmen der Zeit 1920.)

Bilo je zvečer pred Vsemisvetimi. Kakor po navadi korakal je paznik skoz obširno prenapolnjeno ječo v Smolensku. Tudi k meni je pogledal skozi malo linico v vratih, obstal za trenotek in dejal: „Jutri boste prosti!“ Potem sem eno urico stopal štiri korake naprej in štiri nazaj, toliko je prostora v celici za posamezno jetnika in sem premišljeval, kaj pomeni beseda: prost! . . . Greš, kamor se ti poljubi . . . čez osem mesecev prvič zopet . . . ne bodo te spremljali ljudje z revolverji . . . ne boš več tesal koblega mesa, ne pil več smradljive ribje juhe, uši te več ne bojo na dlegovale! Ne boš več zaprt v en brlog z hudodelci in poživljenimi pijanci . . . ne bojo ti več grozili, da te čez trenotek ustrelje . . . Zahvalil sem se bogu, pospravil svoje reči in šel spat. Zjutraj so me poklicali v pisarno in mi dali spričevalo, da sem izpuščen iz kaznilnice. Podpisati sem moral listino, da pojdem iz Smolenska naprej in da se javnih del ne maram udeleževati. Še nekaj drugih so ta dan odslovili n. pr. gospoda s hromoro, ki je bil zaprt kot poljski talnik. Nesrečnež je ves v solzah prosil, naj ga obdrže v ječi! „Znancev v Smolensku nimam, delati ne morem, nimam stanovanja, ne kruha in zdaj po zimi!“

„To nas ne briga nič,“ so mu odgovorili, „podpišite!“ Pred vratmi naletim na blago gospo, ki mi je v kljub svoji starosti in v kljub mrazu vsaki dan donasala hrane. Zdaj se je mogla vrniti z svojo skledo in menoj, kam naj bi bil sicer šel? Poljaki so za me vedno blagodušno skrbeli. V ječo so mi nosili hrano in obleko in to češče, kakor svojim rojakom in to ob času, ko je v Smolensku funt kruha stal 70 rubljev. Potem grem v župnišče gledat, bi se li tam našla soba? Naletel sem tam na raznovrstno razcapano vojaštvo, ki se je nastanilo v pisarni. Smrdelo je po komisu in cigaretah. Knjige, pisma, krstne in poročne knjige — vse leži raztrgano po tleh. Pri peči stoji par barab, drva cepijo, ukradene plotove. Tudi „komisarji“ stanujejo tod z ženskami, ki pa niso njihove žene. Dekana so zaprli; z gospodinjo vred so za gnali v grozovito ječo Čresvičajke (komisija, ki ima oblast čez življenje in smrt.) Tam zapirajo 30 do 40 ljudi v tesne prostore, puste jih skoro popolnoma brez hrane, možke, ženske, čedno oblečeno pospodo, strgane potepuhe, bivše častnike, deserterje, vse križema, kakor se pripode vsaki dan. Denar in drugo imetje so jim vzeli. Dokler je svetlo jih gonijo na delo, po noči se jim dovoli, spati na trdem podu. Tam je zaprt dekan iz Smolenska. Kaj pa je zagresil? Pregledovali so cerkev in našli pod oltarjem dve steklenici

V Katoliško crkev se je v Celovcu vrnil prof. dr. Hann. Pred leti je sicer visoko izobraženi mož zašel v družbo Vsнемcev in odpadel. V pravo crkev ga je privedlo nazaj spoznanje, da protestanti nimajo Rešnjega Telesa. Bivši učenci se bojo te vesti posebno razveselili.

Osebi dohodninski davek.

Do zdaj je bil osebnega dohodniskega davka prost, kdor ni imel več ko 1600 k letnih dohodkov. Po novi postavi plača ta davek, kdor ima dohodkov več ko 8400 k.

Ker imajo skoro vsi delavci več letnega zaslužka, so gospodarji dolžni pri izplačevanju odtegovati davek, če delavec dobi

na dan več ko 30 k,
na teden „ „ 205 „
na mesec „ „ 886 „ pri odpovedi pod 6 mesci,
788 „ nad 6 mes. odpovedi.

Gospodarji bojo morali davek odtegovati skoro vsem pomožnim delavcem. O poslih naredba ne pove še nič, kako se jim naj računa hrana! Za odračunavanje bomo dobili posebne tabele.

Gospodarji bodo dobili za obračunavanje z delavci posebne listine, ravno tako tudi za obračunavanje z davkarijo.

Duhovniške vesti.

Vesti, ki jih ima „Glas Pravice“ danes javiti niso več vesti, marveč popolna blodnja. To je kakor po požaru, ko vsakdo hiti na drugo stran in nihče ne ve, kje naj najde podstrešja prihodnji dan.

Iz Koroške so sploh odšli gg. dr. Arnejc (Žrelec), Arnuš (Kotmaravas), Dolinar (Šmarjeta), Drunecky (Podgorje), prošt G. Einspieler (Tinje)

špirita. Špirit je od vlade zasežen dekana dolžijo da z njim spekulira. Crkoveniki zatrjujejo, da spirit potrebujejo za snaženje, a to ne pomaga nič. V podstrešju so našli revolver — razloga dosti, da dekana sumijo kot ogleduha! Ne daleč od crkve so menda našli zakopanih nekaj starih poljskih uniform. Kaj more dekan za to? A tirjajo naj izpove. Prvi kaplan je že dolgo v zaporu kot talnik, vikarij je nekam zbežal. Sobe gospodov so zaprte. Le zgoraj je prosta dvorana. Tam je ležal umirajoč duhovnik, ki je bil došel iz Simbirska, bil v Smolensku nepostavno zaprt in je za oročico zbolel. Ali sem bil jaz bil oproščen, da mu podelim še zakramente za umirajoče? Nasmešnil se je, ko je zagledal človeka v duhovniški obleki. Kmalu potem je umrl, v mladih letih, prav blizu svojih starišev, ki onstran bližnje fronte čakajo vrnitve svojega sina. Odšel sem k predsedniku Čresvičajke, da si izprosim sobo. Puste me noter in pred me stopi mal, nasajen Litvan, katerega nekoč blagohotni obraz je ves popačen v temnem, trdem fanatizmu. Sicer so na vodilnih mestih komunistične Rusije povečini židi, često Litvani, litvanska divizija v Moskvi straži revolucijo, često Poljaki, skoro nik dar pravi Rusi.

(Naprej.)

Hüttner (Rožak), Hraba (Smarjeta v R.), Krašnja (Dobrlavas), Lasser (Brnca), Malej (Pliberk), dekan Marinič (Pliberk), Meško (Zila), dr. Mörtl (Hodiše), Nagl (St. Ilj), Ražun (St. Jakob), Razgoršek (St. Lipš), Stritof (Dholica), Umnik (Slov. Plaiberg), Treiber (St. Rupert), Trunk (Borvolje), Kogelnik (Radiše), Vuk (Medgorje). Drugi gosподje se selijo: Holec (Grebini) na Radiše, Čeh (Galicija) v Medgorje, Čemer (dekan v Velikovcu) v Golšovo, prof. Hribar (Beljak) za dekana v Pliberk, prelat Dr. M. Erlich (Celovec) za prošta v Tinjah, Dicker (Nemec-Altenmarkt) v Grabštajn, prof. Hutter (Celovec) na Suho, Kaplan (Šteben) v Kamen, Kogelnik (Radiše) v Skočjidel, Krainer (Nemec) v Žrelec, Leitner (Celovec) v Grebinj, Laure (Nemec Theissenegg) na Rudo, Mente (Vetrinj) v Kotmarovas, Poljanec (Skocijan) menja z Uranšekom (Žvabek), Ražun (St. Jakob) menja z Rudlom (Mohličič), Scheriau (Nemec vpokojen) gre v Vetrinj, Starc (Ruda) v Hodiše, Sturm (Kamen) v Šteben v Podjuni, Ulbing (Kazaze) v Pečnico, Žak (Reberca) menja z Spornom (Jezersko), Treiber (St. Rupert) pride v St. Andraž na Ravnem. Druge menjave še sledijo!!

Že poprej so iz dežele odšli gg. dr. Cukala (Podkloster), prof. dr. Gr. Rožman, prof. dr. Lambert Erlich!

Udaril bom postirja in ovčice se bojo razkropile. Slovenska Koroška izgubila je stem veliko najboljše krvi. Ne vemo, kako bomo to preboleli.

Poskrbimo za duhovniški naraščaj!

Pomanjkanje duhovnikov bilo je na Koroškem že 50 let sem silno občutno. Škof Kahn je z svojo požrtvovalnostjo pričel Marjanišče in Bog je škofovo delo očitno blagoslovil. A popolnoma škof svojih načrtov ni mogel izvesti, lastne katoliške gimnazije ni mogel ustvariti in vsled tega tudi uspeh semenišča ne more biti povoljen. Vzlasti število slovenskih dijakov in bogoslovcev že kakih 15 let sem pojema. Razmere bojo še vedno slabše, draginja bo trajala morebiti še 10 let, četudi ne v tako hudi obliki kakor danes, plača duhovnika je v primeri z uradniki beraška, četudni uradniki nad vse hudo trpijo pod razmerami današnjih dni. Zato mora narod skupno poskrbeti dijakom in bogoslovcem potrebne pomoči, sicer nam bojo crkve osirotele, in gorje ljudstvo, če kedaj ne bi bilo več sv. maš po naših crkvah, ne več pridig in kršč. nauka, ne več krščanskega pouka v šoli.

Nemci so ustavonili v Celovcu podružnico društva sv. Kanizija na Dunaju. Slovenci ne moremo zaostajati!

Apostat in Konvertit.

Isti dan — bilo je ne sveti večer 1919 — ko je bivši minister Zahradnik — po poklicu duhovnik redovnik — civilno se z neko žensko poročil, vršil se je v nadškofovi kapelici v Pragi velepomemben ganljiv prizor. Predsednik angleške vojaške misije v Pragi, polkovnik Koulson bil je slovesno sprejet v katoliško crkev, pristopil je k mizi Gospodovi in nadškof mu je podelil zakrament sv. birme vpricho angležkega poslanca, papeževga legata, in profesorja (angležkega) dr. John Vauce — a.